

[Elias Lauf.]

kan vel forstå, hvor vanskeligt det kan være for kirken at arbejde uden midler og uden penge. Nye tider kræver jo nye arbejdsmetoder og nye midler.

Hvad angår kirkebyggeriet, kan man vist godt sige, at der egentlig ikke er stor mangel på kirkelokaler i Grønland, idet der findes kirke eller kapel på ethvert større beboet sted. Men det var sådan før i tiden, når der skulle opføres en kirke eller et kapel, at den eller det skulle bygges så lille som muligt. Og de allerfleste er nu 25-50 år gamle eller mere. Det er ikke så underligt, at tiden og befolkningstallet på større steder for længst er løbet fra dem. De fleste steder med 100-300 indbyggere er befolkningen således henvist til at samles til gudstjeneste i kapeller, som ikke er større end et skolelokale til 20-30 børn. Ved kapeller skal forstås en skolebygning med et lille alterparti ved den ene gavl af bygningen, som bliver adskilt ved skydedør eller forhæng i skoletiden. Kirkegangen i Grønland er jo stadig stor, ja, mange steder op til 100 pct. Det siger sig selv, hvor stor trængsel der kan blive, når så mange mennesker samles i sådan et lille lokale. Mange steder har man forgæves ventet på udvidelse af kirken i lang tid. Og ydermere er alle kirker og kapeller med undtagelse af tre bygget af træ, som altid trænger til vedligeholdelse, hvis de ikke skal forfalde alt for tidligt.

Kirkegårdene er mange steder i elendig forfatning. Frost og tøbrud anretter megen skade på kirkegårdene, særlig hvor kirkegårdene er meget sumpede. Særlig galt er det ved byerne på den nordlige del af vestkysten, hvor boligbyggeriet har floreret i den senere tid. Det har bevirket, at kirkegårdene bliver omringet af nye beboelseshuse, så de trues med at blive tumlepladser for børn og hundehvalpe, og de gamle hunde kan uhindret hygge sig på gravene, når kirkegården ikke er indhegnet. Derfor er det en påtrængende nødvendighed, at kirkegårdsarbejdet i Grønland fremskyndes.

Hvor kan man så få penge fra til disse kirkelige anlægsarbejder i Grønland? For kirkegårdsarbejders vedkommende vil man måske sige, at det er et kommunalt anliggende ligesom hernede. Men det synes, som dette ikke er tilfældet i Grønland, idet alle

anlægsarbejder vedrørende kirken efter loven er underlagt staten, hvorfor denne også har med bevillingerne at gøre. I bevillingssager står kirken svagt og er derfor henvist til at arbejde med beskedne midler. En overgang var der afsat 90 000 kr. årlig til vedligeholdelse af kirkebygningerne og kirkegårdsarbejdet tilsammen. Det kunne selvfølgelig ikke slå til, så man har i flere år ikke haft penge til rådighed for større kirkegårdsarbejder såsom dræning, sprængning og indhegning. I 1956 blev der så sendt forslag til ministeriet om oprettelse af en særlig konto og særlige bevillinger til kirkegårdsarbejder med det resultat, at ministeriet foreslog, at man det første år skulle bevilge ca. 80 000 kr. til arbejder ved to af de største og mest mangelfulde kirkegårde. Men det lader til, at man senere har skiftet mening, så der kun kunne bevilges 20 000 kr. til kirkegårdsarbejder årlig. Og når, som jeg har bemærket, de mest påtrængende arbejder var beregnet til ca. 40 000 kr. hver, er det let at indse, at disse 20 000 kr. er aldeles utilstrækkelige. Derfor synes jeg, man må fastholde, at der i de første år bør bevilges mindst 80 000 kr. årlig til kirkegårdsarbejder, hvilket præstekonventet i fjor også har anbefalet, indtil man har fundet en mere tilfredsstillende ordning på dette område. Det må pointeres, at der trænges virkelig hårdt til udvidelse og vedligeholdelse af kirkebygninger og indhegning af kirkegårde i Grønland.

Præsternes rejser i deres respektive distrikter er af stor betydning, ja, man kan godt sige, at det er en af de vigtigste opgaver i præstegerningen i Grønland. Og det er aldeles påkrævet, at præsten skal kunne besøge alle de små ensomme og afsides liggende pladser ofte og regelmæssigt navnlig i den nye tid, ikke alene for at skabe kontakt med befolkningen, men også for at få denne med i udviklingsarbejdet, så at den derved kan få lejlighed til at fornøje sig ved friske impulser og ideer. Men det kan desværre ikke realiseres, så længe præsterne ikke har eget rejsefartøj. Medens de fleste andre institutionsledere i kolonierne har en rejsebåd til deres rådighed, har præsterne intet. De er henvist til at låne andre institutioners rejsebåde, når de skal berejse deres distrikter. Det lyder jo meget smukt, at de andre institutioner skal